

O mądrości, która ważniejsza jest, gdy znajduje się na języku, niż w sercu

Jeden z jego uczniów zapytał go:

„Wytłumacz mi, Panie, gdy jakiś człowiek otrzymuje wiedzę i mądrość i zachowuje ją w swym sercu, to jest to wielce radosne. Lecz jeszcze większa jest radość, gdy daje świadectwo tej wiedzy i gdy ją ogłasza. Wówczas zostaje on oświecony przez tę wiedzę, a ona jeszcze bardziej łśni w nim samym. Objawia się ona w nim, a przez to przyciąga Siłę i Prawdę.“

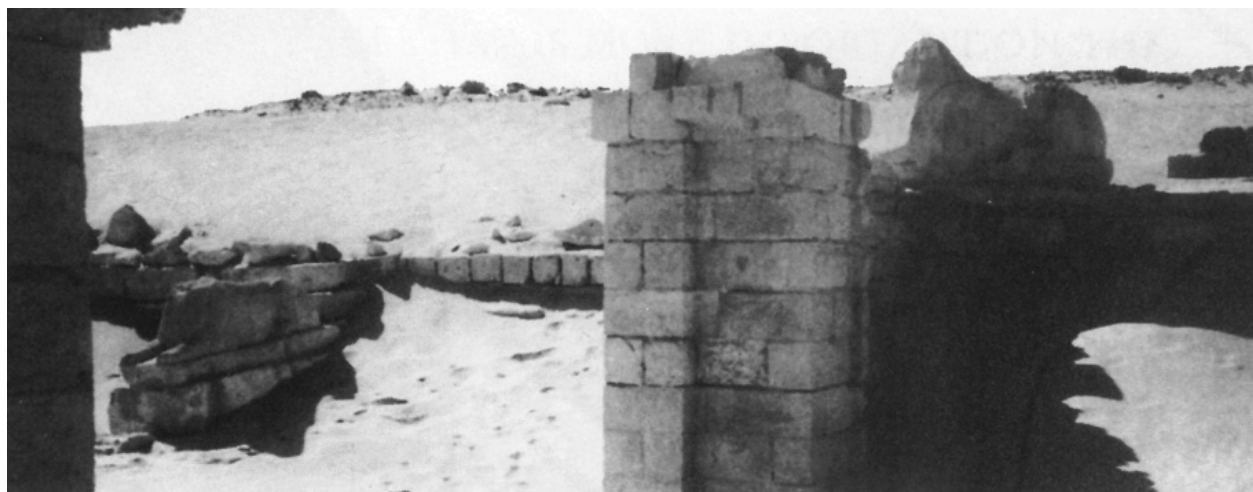
Uczeń:

„Wiem, że słowo, które wypowiedziałem, istnieje naprawdę. Wiem, że wiedza, którą sobie przyswoiłem, która wypełnia moje serce i która jest doskonała w mojej duszy, może łnić i wzrastać we mnie tylko wtedy, gdy rozgłoszę ją moimi ustami i gdy będę o niej świadczyć przed innymi ludźmi. Gdy mówię i przekazuję tę wiedzę w ten sposób, że inni mogą ją usłyszeć, staję się takim samym jak ci, którzy jeszcze nigdy jej nie usłyszeli w swoim życiu. Staję się bardzo żądny wiedzy, a moje

serce zostaje przyciągnięte do tej mądrości, którą ogłaszam. Proszę cię, o Panie, abys mnie pouczył, dlaczego Prawda we mnie wzrasta bardziej, gdy ją rozgłaszam niż wtedy, gdy spoczywa zapieczętowana w moim sercu.

Mani:

„Twoje pytanie jest dziwne. Albowiem wielkie jest słowo o które pytasz, dlatego wielka jest we mnie radość z powodu Prawdy, którą ogłaszam. Ponieważ Prawda ta, gdy ją ogłaszam, większa jest niż moje usta i większa niż wówczas, gdy znajduje się w moim sercu. Ty sam żyjesz w radości z jej powodu. Ale także i inni, którzy słyszą ją od ciebie, cieszą się i zostają oświeceni przez nią. Przez nią otrzymują nieprzemijającą Siłę. Wygląda to tak, jak w sytuacji dziecka, które zostaje poczęte w łonie matki. Zagnieżdża się ono w jej łonie i wypełnia je. Matka wie i poznaje, że dziecko, z którym jest w ciąży, żyje w niej. Cieszy się z powodu tego dziecka, aż nadejdzie godzina porodu i zobaczy, że wszystkie jego członki są doskonale piękne i bez odchy-

Ruiny w Fajum w Egipcie. W 1930 roku znaleziono tam liczne księgi manichejskie.

leń. I żyje ono w żywym powietrzu, które jest wspaniałe; wspanialsze niż to, w którym się ono znajdowało poprzednio. Jego oczy zostają wypełnione światłem i mówi ono żywym głosem jak wszyscy, którzy zostają zrodzeni. W tym czasie, gdy kobieta jest w ciąży i gdy nosi w sobie dziecko, jej radość większa jest podczas narodzin, niż podczas zapłodnienia, ponieważ w chwili, gdy rodzi dziecko, widzi je w całości jego pięknie i blasku. Miłość do dziecka i radość z tego powodu są sto razy większe po tym, jak je urodziła, niż przedtem. Ponieważ na początku, gdy była w ciąży, piękno dziecka i blask jego spojrzenia były ukryte przed jego matką. Natomiast gdy je urodziła i zobaczyła jego piękno, jego blask stał się widzialny także dla jego ojca i całej rodziny. Cieszyli się oni coraz bardziej, gdy zobaczyli dziecko z bliska i ujrzeli piękno i blask, jaki od niego emanował. Poprzez to porównanie scharakteryzowana została ta wiedza, która znajduje się w sercu człowieka. Jest ona taka sama jak chłopiec, który został przyjęty w porodzie z ciała matki. Gdy zostanie ona wypowiedziana i umocniona w twoim sercu, to jest taka sama jak dziecko, które zostaje zrodzone, tak, że wówczas widać jego piękno. I tak samo jest z wiedzą, którą głosi człowiek. Gdy wypowie ją ze swego serca, wówczas wzrasta ona i przybywa jej. Jej wielkość i jej wspaniałość zostają podwojone wtedy, gdy piękno i blask słowa zostaną objawione w oczach tych, którzy go słuchają. A wiedza zwiększa się, a ty słyszysz ją na nowo i dziwisz się z powodu tego, co ona głosi. Z wiedzą jest tak samo. Gdy spoczywa ona ukryta w sercu człowieka, zanim zostanie ogłoszona, równa jest ogniowi, który obecny jest w drewnie. Drewno zostaje spalone przez ogień. Natomiast szata ogniowa (płomień), która jest wewnątrz drewna, nie jest widoczna. Dopóki przytrzymujemy drewno i nie kładziemy go na ogniu, tak długo dom w którym się ono znajduje, nie będzie oświetlony. Światło nie pojawi się, nie wydobędzie się z drewna. Jest rzeczą możliwą, że cały dom zostanie oświetlony przez światło, które wydobywa się z płonącego kawałka drewna. I tak samo rzecz ma się z wiedzą, która żyje w sercu człowieka. Jest ona niczym ogień ukryty w kawałku drewna. I dopóki pozostaje ona tam ukryta, nie

widac światła. Tymczasem wiedza posiada następującą właściwość: jej światło i jej wspaniałość są ukryte w sercu. Jednakże gdy człowiek daje świadectwo tej wiedzy, jej wspaniałość objawia się dla oczu i uszu wielu ludzi”.

Uczeń:

„Jeżeli wiedza jest taka, jak w tych porównaniach, które mi przedstawiłeś, dlaczego więc niektórzy ludzie radują się i szanują słowa wiedzy, gdy je słyszą, podczas gdy innym, którzy ich nie szanują, nie sprawia ona żadnej radości?”

Mani:

„Spójrz, przekonam cię i umocnię tę wiarę w twoim sercu, tak, że stanie się ona zauważalna. Albowiem wiedza podobna jest do chłopca, o którym ci mówiłem. Zostanie on stworzony z kobiety. Gdy zostanie zrodzony, jego ojciec, jego matka i jego krewni będą się radować, lecz będziesz mógł także spotkać innych, którzy będą zasmuceni z jego powodu. Są oni obcy dla niego. Nie należą do jego kreggu. Nie cieszą się z jego powodu, albowiem nie należy on do ich rodu. I podobnie rzecz wygląda z wiedzą. Jeżeli zostanie ona przekazana przez nauczyciela, wówczas ci, którzy do niej należą, przyjmują ją i cieszą się. Jednakże ci, którzy są jej obcy, nie cieszą się i nie przyjmują jej. Wiedza jest niczym światło ognia, o którym mówiłem, które wydobywa się z płonącego drewna i jest widoczne dla wszystkich oczu. Widzący widzi światło pochodzące z drewna, niewidomy natomiast nie widzi go. Ten stan jest taki jak wiedza, gdy zostaje przekazywana. Człowiek, w którym mieszka Duch, będzie także w wiedzy. Gdy ją usłyszysz, przyjmie ją. Ten, w którym nie ma Ducha, kto jest obcy Duchowi, nie przyjmuje jej i nie słucha”.

Gdy uczeń usłyszał te słowa, bardzo się ucieszył. Był głęboko przekonany w swym sercu o prawdziwości słów, które wypowiedział Mani.

(Kephalaia 7. 85)